

запропонованого компанією Intel, яка відштовхується від моделювання запитань на основі систематики Блума та розробки Дж. Мейнарда. Адже запитання стимулюють зацікавленість, залучають до розумової праці, спонукають до пізнання, зрештою, є одним із шляхів розвитку творчого мислення. Усі запитання пропонується згрупувати у три блоки: змістові, тематичні та ключові. При цьому змістові питання пропонується визначати як базові, репродуктивні питання, відповіді на які є конкретними; тематичні питання — як такі, на які немає конкретної відповіді, і які можуть охоплювати окрему тему або розділ; ключові питання — як питання філософські і найбільш широкі, які охоплюють кілька різних наукових напрямів, розділів, навчальних дисциплін, і на які немає конкретної відповіді. На нашу думку, саме постановка ключових запитань студентській аудиторії сприяє розвитку творчого мислення, а також і розвитку навичок мислення високого рівня, особливо за тієї умови, коли під час формулювання даного виду запитань застосовуються наступні команди: проаналізуйте, доведіть, спрогнозуйте, ідентифікуйте, створіть, розробіть, оцініть та ін.

Таким чином, за наявної багатоваріантності форм і методів навчання та інноваційних підходів до його організації варто обирати ті з них, що сприяють розвитку творчого мислення особистості, мотивують пошукову роботу, спонукають до генерування нових ідей.

Золотарьова Н. С., канд. екон. наук, доц.,
Кругла М. М., ст. викладач,
кафедра обліку, аналізу та аудиту в АПК

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ СТУДЕНТІВ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ І ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

Виконання функціональних обов'язків економістів будь-якої спеціальності, і особливо, бухгалтерів передбачає активну пошукову та дослідницьку діяльність, що зумовлена нестабільними, мінливими умовами як господарювання, так і здійснення професійної діяльності в Україні.

Відтак, науково-дослідна робота студентів розглядається як один з найважливіших засобів активізації розвитку майбутнього управлінського персоналу. Під дослідницькою діяльністю студентів

нтів економічних спеціальностей слід розуміти процес цілеспрямованого та закономірного набуття знань, навичок та вмінь щодо проектування і реалізації конкретних дій, явищ економічного розвитку суб'єктів господарювання чи їх складових. Досягнення поставлених цілей відбувається при творчому підході й активному пізнанні об'єкта дослідження.

При цьому в дослідній діяльності студента вчені виділяють когнітивний, мотиваційний, діяльнісний і рефлексивний компоненти. Когнітивний компонент включає систему знань про взаємозв'язані економічні процеси та способи діяльності, засвоєння яких забезпечує формування предметних і міжпредметних компетенцій. Зміст когнітивного компонента характеризується умінням виявити та довести необхідність вирішення економічної проблеми; здатністю аналізувати стан економічного процесу, що вивчається; здобутими знаннями про шляхи формування комплексу рішень з усунення недоліків чи покращення стану об'єкта; умінням описувати та доповідати про отримані результати роботи.

Мотиваційний компонент представляє собою систему мотиваційно-ціннісного та емоційно-вольового відношення студента до діяльності, світу, людей, власних здібностей і розвитку. Завдяки мотивації студент приймає активну позицію дослідника, що оволодіває способами пізнавальної діяльності. Мотиваційний компонент включає розуміння важливості дослідницької діяльності для професійного становлення; наявність позитивного відношення до дослідницької діяльності та її використання для вирішення економічних завдань; розширення сфери професійної компетенції.

Діяльнісний компонент характеризує готовність студента до дослідницької діяльності, включає досвід творчості на основі осмислених операцій репродуктивного, продуктивного та евристичного типів. Зміст діяльнісного компонента визначається характером активності студентів у власній дослідницькій роботі; ступенем активності у виборі шляхів вирішення економічної проблеми; рівнем засвоєння основних методів наукового пізнання.

Рефлексивний компонент включає самоаналіз і самооцінку студентом результатів власної роботи, тобто визначення співвідношення досягнутих результатів із встановленою ціллю. Реалізація рефлексивного компонента передбачає: оцінку корисності власної дослідницької діяльності; здатність коригувати результат у відповідності з виявленими обставинами; уміння навести узагальнену підсумкову оцінку значимості роботи.

Потяг студента до наукових досліджень, як правило, виникає в результаті спілкування викладача та студента через гли-

бинні психологічні механізми педагогічного впливу. Серед них виділяють зараження (активізацію у студентів почуття співпереживання за проблему, підштовхування до пошуку рішень), навіювання (сприйняття студентом отриманих при спілкуванні ідей, дій як власних), наслідування (демонстрацію педагогом для засвоєння студентами певних правил і норм) та переконання (аргументований, словесний доказ власних думок і вчинків).

Володіння психологічними механізмами педагогічного впливу дозволяє викладачу активізувати творчі та соціальні потреби студентів, підвищуючи ефективність навчального процесу.

*Камендровська Т. А., ст. викладач
кафедри фіз. виховання*

ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ

Професійна діяльність викладача вищої школи багатоаспектна, вона охоплює наукові пошуки, суто викладацьку діяльність, методичну роботу, виховний та організаційний вплив на студентство, самовдосконалення. Викладач є публічною людиною, і високі вимоги до власної діяльності, креативність, критичність мислення і відрізняють викладача з високим рівнем педагогічної майстерності.

Викладач вищої школи в очах студентів виступає як науковець, і сприяє становленню студентів як науковців

Педагогічні вміння викладача можна розділити на такі групи:

— гностичні вміння — вміння пізнавального й аналітичного змісту;

— проєктивні вміння — вміння прогнозувати, створювати об'єкт як певну цілісність в уяві, визначати прогноз професійної діяльності;

— конструктивні — вміння створювати реальну модель спланованої діяльності;

— комунікативні — вміння спілкуватися зі слухачами;

— організаторські вміння — здатність реалізовувати план діяльності;

— креативні (творчі) вміння.